Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
четвртак
19 октобра 1939
Година V
Бр. 244(1.323)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација: Краља Александра 7. — Телефони: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

Прекид совјетско-турских преговора

Турска одбија последње руске предлоге

јер нису у складу са њеним обавезама према Великој Британији и Француској

Према изјави претседника турске владе г. Рефика Сајдама, и после прекида преговора односи Турске и Русије остају пријатељски

Анкара, 18 октобра. (А.А.) — Анатолска Агенција јавља:

ПРЕТСЕДНИК ВЛАДЕ Г. РЕФИК САЈДАМ ДАО ЈЕ ЈУЧЕ ПОСЛЕ ПОДНЕ ПАРЛАМЕНТАРНОМ КЛУБУ РЕПУБЛИКАНСКЕ СТРАНКЕ СЛЕДЕЋЕ ИЗЈАВЕ О РАЗГОВОРИМА КОЈЕ ЈЕ Г. САРАЏОГЛУ ВОДИО У МОСКВИ СА СОВЈЕТСКИМ ДРЖАВНИЦИМА:

У часу када је г. Сараџоглу отпутовао за Москву две владе су већ измењале своја гледишта о битним тачкама уговора који је требало закључити. Преговори који су вођени у Москви на тим основицама нису могли довести до споразума. Разлог је у томе што је совјетска влада поднела нашем министру иностраних послова потпуно нове предлоге. Није било могуће довести у склад те нове предлоге са основицама које су биле са знањем, а Совјетске Русије постављене у односима Турске Велике Британије и Француске, а са гледишта гарантоване нам безбедности. Констатовано је да су совјетски захтеви у нескладу са политиком Турске, која сматра за битно да не потписује друге погодбе осим оних које произлазе из њених међународних обавеза опште природе. Из тих разлога, завршио је претседник владе г. Рефик Сајдам своју изјаву, било је немогуће завршити овога пута у Москви турско-совјетске преговоре. Међутим, наши односи са Совјетском Русијом остају и даље као и у прошлости засновани на пријатељским основицама.

Парламентарни клуб народне републиканске странке примио је једногласно изјаве претседника владе.

Г. КАЛИЊИН ИЗЈАВЉУЈЕ ДА МОСКВА У САДАШЊИМ ПРЕГОВОРИМА ВОДИ РАЧУНА О НЕЗАВИСНОСТИ ФИНСКЕ

Вашингтон, 18 октобра. (А. А.) Рајтер јавља:

Г. Калињин, претседник врховног Совјета Совјетске Русије, одговорио је претседнику г. Рузвелту да је независност Финске призната слободном вољом од стране совјетске владе 21 децембра 1916 године и да је суверенитет Финске загарантован уговором о миру од 14 октобра 1920 који је потписан између Финске и Совјетске Русије. Г. Калињин је додао да су тиме између Финске и Совјетске Русије тачно дефинисана основна начела узајамних односа између Совјетске Русије и Финске и да се садашњи преговори воде сходно тим начелима.

Једини циљ ових преговора, рекао је г. Калињин, јесте консолидовање узајамних односа и учвршћење пријатељске сарадње двеју земаља, како би се гарантовала безбедност Совјетске Уније и Финске.

Шта садржи последња британска „бела књига"

Лондон, 18 октобра. — Г.Хендерсон, досадањи британски посланик у Берлину, објавио је, у форми „Беле књиге" свој коначан извештај о догађајима у Немачкој почевши од 15 марта о. г., од дана окупације Прага, па до 3 септембра, када је избио рат. Резиме извештаја је тај да је Немачка хтела рат; у Немачкој су све више избијали у прве редове они који су рат хтели: г. г. Рибентроп, др. Гебелс, г. фон Химлер, а све више у позадину одлазили они који су били против рата: г. фон Нојрат, генералфелдмаршал фон Бломберг, генералоберст фон Фрич, и други. Сам г. Хитлер, према тврђењу г. Хендерсона, изјавио је њему да му је милије да ратује сада, када има педесет година, него касније, када буде имао педесетпет или шездесет година. Г. Хитлер је, једном приликом, у разговору са г. Хендерсоном, изјавио да не разуме зашто се Британија противи томе да мањи народи у немачком животном простору дођу под супериорну немачку владавину и културу. Најзад, истакнуто је и то да су званични немачки документи о узроцима рата сасвим непотпуни.

РАЗГОВОРИ г. САРАЏОГЛУА У МОСКВИ ТЕКЛИ СУ У СРДАЧНОЈ АТМОСФЕРИ

Москва, 18 октобра. — (А. А.) Рајтер јавља;

Совјетска званична Агенција Тасс издала је саопштење у коме се вели да је посета турског министра иностраних послова г. Сараџоглуа Москви пружила прилике за опширну измену погледа двеју држава што је обављено у срдачној атмосфери и што још једанпут потврђује непромењиве пријатељске односе који постоје између Совјетске Русије и Турске, као и заједничке напоре обе владе да се сачува мир.

У изјави се каже да су се две владе споразумеле да и даље одржавају додир и да се састају да би дискутовале по питањима од интереса за Совјетску Унију и Турску.

Цариград, 18 октобра. — (А. А.) Рајтер јавља:

Јуче је одржана седница турске владе под претседништвом претседника Републике г. Инениа, а у вези са последњим извештајима које је упутио из Москве министар иностраних послова г. Сараџоглу.

Седници су били присутни и претседник народне скупштине г. Ренда и шеф турског генералштаба маршал г. Чакмак.

Г. ФОН ПАПЕН ОТПУТОВАО ЗА БЕРЛИН

Анкара, 18 октобра. (А. А.) Рајтер јавља:

Немачки амбасадор г. фон Папен отпутовао је синоћ у Берлин.

ЗАСАДА НЕЋЕ ДОЋИ ДО САСТАНКА САРАЏОГЛУ-ГАФЕНКУ

Букурешт, 18 октобра. (А. А.) — Агенција Стефани јавља:

У вези са одласком из Москве турског министра иностраних послова г. Сараџоглуа, званично се саопштава да неће доћи ни до каквог сусрета ни у Констанци ни на неком другом месту између г. Гафенка и г. Сараџоглуа, који ће се директно вратити у Турску.

У румунским политичким круговима демантују се овим обавештења раширена из више извора, према којима је до прекида турско-совјетских преговора дошло због проблема Румуније и уверава се да Румунија и Совјетска Русија немају потребе за посредником.

ОЧЕКУЈЕ СЕ ПОТПИС ПАКТОВА ИЗМЕЂУ САВЕЗНИЦА И ТУРСКЕ

Цариград, 18 октобра. (А.А.) Рајтер јавља:

Према телеграфским извештајима из Анкаре, добро упућени турски кругови очекују да ће пактови о међусобној помоћи између Велике Британије и Турске, као и између Француске и Турске бити потписани још у току ове недеље.

Јорк, 18 октобра (А.А.) Рајтер јавља:

„Њујорк Хералд Трибјун" пише поводом поласка г. Сараџоглуа из Москве:

„Јасно је већ у овом тренутку да су Совјети претрпели први тежак дипломатски пораз. Неуспех московских преговора може да значи прекретницу у ратној срећи".

Цариград, 18 октобра. — У свом јучерашњем говору, одржаном пред одбором владине странке у Анкари, претседник турске владе г. Сајдам изјавио је, између осталог, и то да ни руски захтев у погледу Дарданела Турска није могла да прихвати, пошто Турска не може режим у Дарданелима да уреди друкчије него што је то већ регулисано у ранијим међународним обавезама.

ТЕШКИ ГУБИЦИ НЕМАЦА НА ЗАПАДНОМ ФРОНТУ

Лондон, 18 октобра. — Лондонска радио станица јавља да са западног фронта нема нових вести о продужењу немачких напада на француске позиције испред Мажиновљеве линије. Стручњаци цене да су Немци приликом два последња неуспела офанзивна покушаја претрпели тешке губитке који износе отприлике шест до седам хиљада људи.

Лондон, 18 октобра. — Адмиралитет саопштава да су губици немачке авијације приликом последњег бомбардовања британске морнарице у Скапа Фло далеко већи него што је првобитно било јављено: оборено је бар седам немачких бомбардера.

У ШТОКХОЛМУ ЈЕ ВЕЋ ОДРЖАНА ПРВА КОНФЕРЕНЦИЈА

Штокхолм, 18 октобра. — Штокхолм је украшен заставама Данске, Финске, Норвешке и Шведске, чији су државни поглавари већ стигли у Штокхолм. Одржана је и прва конференција, која је била углавном посвећена данашњем положају Финске.

ДЕПУТАЦИЈА ГРАЂАНА ИЗ СУБОТИЦЕ И ЂУРЂЕВА КОД МИНИСТРА Г. ТОМИЋА И Г. МИХАЛЈИЋА

Београд, 18 октобра. — Министар физичког васпитања народа г. Томић примио је данас депутацију привредника и грађана из Суботице, као и једну депутацију грађана из Ђурђева. Депутацију из Ђурђева примио је такође и Министар унутрашњих послова г. Станоје Михалјић.

Конференција нордиских земаља

Легитимни и једини прави претставници нордиских земаља, Шведске, Данске, Финске и Норвешке, састају се данас у Штокхолму, престоници Шведске, највеће и најјаче нордиске земље, у једном изванредно тешком моменту не само за даљњу судбину културних и цивилизованих земаља [illegible] севера Европе, већ и саме Европе, а, можда, и целога света. Ситуација у Балтику се, као што се зна, ових неколико дана из основа променила. Немачка је напустила своје позиције у Балтику, које је столећима изграђивала са енергијом и упорношћу, препуштајући их за увек Русима, изгледа, и не надајући се да ће их било када моћи натраг да добије.

Нордиске земље, чија је висока култура позната, и чија је цивилизација још већа, стављене су пред нове, велике проблеме, сасвим изненада и скоро сасвим неочекивано.

Свакако, главни предмет разговора биће став који треба заузети према очигледној експанзији Руса према северозападу. Да ли ће, после Финске, доћи на ред Шведска, или Норвешка? Хоће ли се и сада манифестовати позната нордиска солидарност? И на који начин?

Нордиске земље су међусобно повезане и јаким династичким везама.

Шведска је дала, на пример, Белгији краљицу, рано унесрећену Ингрид, која је страдала у Швајцарској, а дала је и Норвешкој и Данској престолонаследниковице. Краљ Норвешке је Данац пореклом. И Норвешка, и Шведска, и Данска, по осећајима и привреди, тесно су везане за Велику Британију. Та чињеница се огледа у везама краљевских домова: краљица Норвешке и престолонаследниковица Шведске су Енглескиње. Од времена Кнута Великога, Велика Британија није била тако тесно повезана са нордиским земљама као данас...

Међутим, знамо да династичке везе, иако много значе, не могу да буду одлучујуће, данас, за политику једне земље.

Интерес је и Европе, и целог цивилизованог и просвећеног човечанства, да нордиске државе нађу оно решење које ће им омогућити да се и даље развијају у миру и благостању, да стварају, као и до сада, културна блага којима ће се користити цело човечанство.

„ДАН“ У ЛУКСЕМБУРГУ

Између два фронта долином Мозела

(Од нашег нарочитог извештача)

Луксембург, октобра. — Дан мутан. Ситна јесења киша муромиња. Преко асфалтираног друма аутомобилски точкови клизе као по леду. На сваком скоро километру заустављају нас луксембуршки жандармериски органи, претресајући нам пажљиво специјалне пропуснице за ову зону. Зашто? Налазимо се само десетак километара од француско-немачког фронта. Још само неколико тренутака и ево нас у подножју трију ривијера: Луре, Ла Суре и Мозела. Одличне тачке за посматрање догађаја. Истина сасвим сам сиромашан у најелементарнијем познавању технике и ратног знања, али те моје недостатке допуњује наш одлично спремни водић, који нам објашњава:

— Ови видици сваког часа мењају своју физиономију. Према дејству артилериских зрна...

И, заиста, неколико тренутака касније проламаше се кроз влажан октобарски ваздух грмљавина артилериске ватре са линије Мажино. На равном хоризонту појавило се је, у виду вулканске лаве, неколико пирамида из црних облака дима и земље. По мирној површини Мозела падаше комаће шрапнелских зрна и земље. На нашој страни реке Мозела два луксембуршка рибара несметано су распињали своје мреже, не обраћајући ни најмању пажњу што се на другој обали реке дешава. На другој страни је исти посао обављао један немачки војник с пуно спокојства, иако су му на неколико стотина метара више главе летели шрапнели.

— „Французи бомбардују Сару, — рече нам водић. Један авион са плаво-бело-црвеном бојом испод крила, појавио се ниско, скоро изнад наших глава. Неколико митраљеских плотуна одјекнуло је с друге стране Мозела. Великом брзином, на самој ивици луксембуршке територије, скренуо је нагло на француску страну, изгубивши се брзо у ниским облацима...

— „Сад је завршио потпуно своју мисију. Извидивши непријатељске позиције и не повредивши нашу неутралност“, — рече нам наш пратилац.

Једна група луксембуршких радника, враћајући се с радова на довршавању утврђења дуж Мозела, завршавала је рефрен своје химне: „Хоћемо да останемо оно што јесмо...

Млодраг Јевремовић

„Јутро“ о пресељењу Немаца у Рајх

Љубљана, 18 октобра. — После говора канцелара г. Хитлера у Рајхстагу о пресељењу Немаца из иностранства у Рајх, много се пише и у нашој штампи о исељавању Немаца из Југославије. Ових дана о томе је писао и орган Културбунда „Дојчес Фолксблат“. Сада се тим питањем опширно бави и љубљанско „Јутро“. Лист цитира писање неких листова да Немачка намерава да пресели у Рајх око два милиона Немаца који живе у Мађарској, Румунији и Југославији. Затим „Јутро“ продужује:

„Дојчес Фолксблат“ је до сада тумачио немачке намере тако, да би се акција за пресељење тицала само оних немачких мањина, које се због своје бројне слабости могу сматрати угроженим. При томе је „Дојчес Фолксблат“ изричито нагласио да се Немци у Војводини због свог броја и свог господарског положаја не могу сматрати, да су нарочито угрожени. „Дојчес Фолксблат“ је с тим свакако хтео рећи да долазе у обзир за пресељење углавном Немци из Хрватске, Босне и Словеније, где живе као појединци или у посве незнатним скупинама, с једним изузетком Кочевја, где су насељени у нешто већем броју. Али по свему што се сада чује из немачког извора чини се да „Дојчес Фолксблат“ нема право и да се са стране немачке владе и немачких мањина у Југославији сматра као целина. Југославија има око пола милиона Немаца. Од тога живи у Војводини 350.000, у Словенији отприлике 40.000 у Хрватској отприлике 60.000, а у Босни отприлике 40.000. Наша немачка народна мањина је господарски заиста јака“.

Затим „Јутро“ приказује економско стање Немаца у разним крајевима Југославије, па наставља: „Да ли ће за пресељење у Немачку бити меродаван расни принцип и да ли ће према томе за повратак у немачку домовину доћи у обзир само они који ће моћи доказати да су потомци немачких предака, или ће бити убројени сви који признају немачки народни идеал, о томе би било данас још прерано говорити и то ће бити коначно предмет преговора између обеју држава. Али одлука неће овисити о појединцу. Она такође не ће овисити ни о дотичној народној мањини као таквој. Решење је проблема било наиме изнесено и одређено са тако ауторитативног места да се у редовима немачке мањине не може ни мислити на отпор с тим мање што је читав свет ових последњих година био сведок потпуне њене идеолошке идентификације с новим назорима немачког народа и њеног вођства.

Само 24 динара је месечна претплата на „Дан“, који се доставља у кућу претплатника

На крају „Јутро“ пише ово: „Треба почекати да се објаве службени подаци о преговорима и службени подаци евентуалнога споразума између Југославије и Немачке. За сада имаћемо наду да наши немачки суграђани постану, када се преселе у нову домовину, нова веза пријатељства између велике Немачке и Југославије. Они неће моћи рећи да им је Југославија икада била зла мајеха. Напротив смо уверени да ће, премда се од нас деле, моћи објективније оценити како им је било добро у нашим крајевима. Ако постану пионири све бољег разумевања Југославије и југословенског народа у великом немачком народу, одужиће се најбоље за гостопримство, које су уживали они и њихови очеви у нашим плодним крајевима.“

Немачки званични кругови тврде да ће све немачке мањине бити пресељене, постепено, у Рајх

У свом последњем говору у Рајхстагу, вођа Трећег Рајха је подвукао чињеницу да су националне мањине у национално страним државама биле, веома често, не само повод већ и разлог што је долазило до оружаних сукоба између појединих европских народа. Истовремено је нагласио да ће немачка мањина на истоку и југоистоку Европе бити пресељена у Рајх, постепено, да би се у будуће избегли сви сукоби који би могли да настану због немачких мањина које живе ван граница Рајха.

Извођењу замисли се већ приступило.

Почело је исељавање немачких колониста из Естоније и Летоније. Ускоро треба да отпочне и исељавање Немаца из Литваније.

Како се са званичне немачке стране јавља, отпочели су већ преговори између Немачке и Совјетске Русије о пресељавању оних Немаца који су насељени у Галицији и Волинији, док ће пресељавање Немаца из области Волге, Кавказа, Црног Мора почети касније.

Према изјави коју је дао шеф немачке делегације фон Твардовски, који је преговарао са естонском и летонском владом о пресељавању Немаца из Балтика, РАЈХ ЋЕ ПОСТЕПЕНО ДА ПРЕСЕЛИ СВЕ НЕМАЧКЕ МАЊИНЕ ИЗ НАЦИОНАЛНО СТРАНИХ ЗЕМАЉА У РАЈХ.

Пољаци тврде да још увек траје оружани отпор у Пољској

Париз, 18 октобра. — Пољско посланство у Паризу саопштава да регуларна пољска војска још увек даје јак отпор у Пољској против Немаца и Руса. Према последњим вестима, ове чете се боре против Немаца у околини Сувалкиа и у Карпатима, а против Руса у пољским мочварама и у шумама код Диаловице.

МИСИЈА ГЕНЕРАЛА ХАЛЕРА У АМЕРИЦИ

„Јунајтед Прес“ јавља да ће нова пољска влада у Француској послати генерала Халера, министра без портфеља, у Сједињене Америчке Државе и Канаду, да ће вербовати војнике и прикупљати новчана средства за нову пољску војску која ће се борити на Западном фронту.

Г. МУСОЛИНИ И СОВЈЕТСКА РУСИЈА

Амстердам, 18 октобра. — „Телеграф“ јавља, на основу наводно сигурних обавештења, да је г. Мусолини одлучно против сваке интимније сарадње са Совјетском Русијом, и да је то његово становиште још од почетка његовог доласка на власт остало непромењено. Нарочито после неприлика које је имао са црвенима у Шпанији, становиште г. Мусолинија има да остане непромењиво до краја.

Bronhi
„UNION" SPECIJALITET

Новосадска комора предлаже да се што пре спроведу избори у радничком осигурању

У више махова је истицано да и послодавачке и радничке организације траже да се ставе на снагу прописи Закона о осигурању радника о изборима за самоуправне органе радничког осигурања, Средишњи уред и окружне уреде за осигурање радника. Досада су ти органи постављани одлуком надлежног Министарства, углавном без обзира на предлоге комора, пошто су прописи о изборима систирани.

С обзиром на то да се сада у свима областима приступа демократизацији нашег јавног живота, новосадска Трговинско-индустриска и занатска комора предузела је код Министарства социјалне политике и народног здравља кораке да се што пре донесу потребне одлуке у погледу спровођења избора за Средишњи уред за осигурање радника и његове месне органе.

Г. ДР. ИМРЕ ВАРАДИ ИЗЛОЖИО ЈЕ ПРЕТСЕДНИКУ ВЛАДЕ Г. ЦВЕТКОВИЋУ ЖЕЉЕ МАЂАРСКЕ МАЊИНЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ

Београд, 18 октобра. — Претседник Министарског савета г. Драгиша Цветковић примио је јуче у свом кабинету претставника мађарске мањине у Југославији, г. др. Имра Барадиа, бившег сенатора, адвоката из Петровграда. Претходно је г. др. Варади био примљен код министра саобраћаја инж. г. Николе Бешлића.

Како сазнајемо, г. др. Варади је упознао претседника владе г. др. Цветковића са жељама мађарске мањине у Југославији. Према нашим информацијама, мађарска мањина жели да има своје претставнике у Сенату и Народној скупштини. Мађари траже отварање мађарских одељења у школама у градовима и свим осталим местима и насељима где мађари живе у већим групама и да им се омогући развитак на културном пољу. Мађари траже на крају да се питање мањина дефинитивно регулише.

ПОСТАВЉЕЊА У МИНИСТАРСТВУ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Београд, 18 октобра. — Указом Краљевских Намесника, на предлог министра пољопривреде постављени су: за вишег ветеринарског саветника, 4 групе 2 степена, код Банске управе у Новом Саду др. Иван Канда, досада у Београду; за вишег ветеринарског пристава 7 групе код среског начелства у у Суботици Ђорђе Кецман, досада у Рогатици.

На седници извршног одбора ЈРЗ
расмотрена је ситуација после апела
г. др. Бранка Илића
за окупљање радикала у оквиру ЈРЗ

Синоћ, у 18 часова, код „Српског краља" одржана је седница Извршног одбора ЈРЗ под претседништвом г. Мите Ђорђевића, бившег народног посланика. Поред чланова Извршног одбора, седници су присуствовали и многобројни чланови Месног одбора. На састанку су претресана актуелна политичка питања. Нарочита пажња посвећена је акцији г. др. Бранка Илића, који је, као што је „Дан" јавио, упутио, у име своје и својих пријатеља, апел новосадским радикалима да се уједине у оквиру ЈРЗ.

Апел г. др. Бранка Илића наишао је на живо коментарисање у свим политичким круговима, а у првом реду у круговима радикала. На седници је по овом питању вођена жива дискусија. По овом питању говорили су гг. Бјелић, др. Попов, др. Стеван Суботин, Угришић, професор Мирков и други. Сви говорници су се сложили у томе да радикали у Новом Саду треба да се уједине; они се разилазе једино у питању начина фузије. Говорници су углавном прихватили идеју г. др. Илића. Верује се да ће већ у току ових дана доћи до коначног споразума.

Седницу је г. Ђорђевић закључио у 20.30 часова.

Приликом измене Закона о непосредним порезима
требало би спровести реорганизацију пореских и рекламационих одбора
Један предлог Новосадске коморе

Ових дана је јављено да се у Министарству финансија припрема измена Закона о непосредним порезима уредбеним путем. Тим поводом новосадска Трговинско-индустријска и занатска комора упутила је предлог да се овом приликом спроведе реорганизација пореских и рекламационих одбора, као што је то већ и раније тражено, јер ти одбори састављени по садашњим прописима не дају пуну гарантију за правилно и сразмерно опорезовање.

Наиме, број чланова односних одбора врло је ограничен. У порески одбор који се поклапа са подручјем пореске управе, а које обухвата подручје од 10, 12, 15 па и више општина, привредне коморе делегују по два редовна члана и два заменика. То значи да порески обвезници само из 4 општине (из 2 општине редовни, из 2 општине заменици) могу имати своје претставнике у пореском одбору, док порески обвезници из осталих општина које се налазе на подручју пореског одбора, а таквих општина може бити 6, 8, 10 па и више, немају свога претставника. Услед тога чланови пореских одбора нису у могућности да правилно оцењују пословање пореских обвезника нарочито из оних места, из којих нема ни једног члана пореског одбора. Положај чланова пореских одбора нарочито је тежак када се има извршити оцена чистог прихода ситнијих пореских обвезника за које не стоје ни пореској управи ни члановима пореског одбора никакви објективни подаци на расположењу.

Комора је стога предложила да се прописи измене у том смислу да привредне коморе поред два редовна члана, обвезника течевине, могу бирати још и толики број заменика колико има општина на подручју пореског одбора.

Сличан случај је и са рекламационим одборима. И у те одборе од којих неки обухватају подручје 6, 8 па и више пореских управа, привредне коморе делегују само два редовна члана и два заменика. Услед тога порески обвезници са подручја већег броја пореских управа немају свога претставника у рекламационом одбору. У том погледу Комора је предложила да се предвиди, да привредне коморе поред два редовна члана бирају и толико заменика од сваке привредне гране, колико има општих управних власти првог степена.

Конференција г. др. Драгољуба Јовановића у Новим Карловцима

Нови Карловци, 18 октобра. — У просторијама гостионице „Америка" одржана је политичка конференција присталица г. др. Драгољуба Јовановића. На конференцији су говорили г. г. др. Драгољуб Јовановић, др. Небојша Малетић, адвокат из Ср. Митровице, Никола Р. Ђопић, трговачки заступник из Београда, Славко Михајловић и Милан Кордулић, из Нових Карловаца.

Говорници су углавном говорили о народном споразуму и свима унутрашњим и спољним политичким питањима.

Ко је крив што су цене животним намирницама нагло порасле?

У вези са нашим извештајем о наглом порасту цена извесним артиклима, умољени смо да објавимо да су трговци детаљисти зависни од произвођача и велетрговаца у погледу формирања цена и да они врше једино дистрибуцију робе, коју добијају од произвођача и велетрговаца, а ови опет цене својим производима подешавају према ценама на светским тржиштима.

Пред реорганизацијом Савеза југословенских емигрантских удружења

Последњи политички догађаји утичу на рад емигрантских удружења. У чисто културним и националним емигрантским удружењима примећује се извесно превирање. Примећује се настојања да се политика, уколико је то могуће, не уноси у рад неполитичких удружења.

Како сазнајемо, у недељу пре подне боравио је у Новом Саду претседник Савеза југословенских емигрантских удружења г. др. Иван Чок. Он је ступио у везу са извесним функционерима емигрантских удружења у Новом Саду. Сазнаје се да је долазак г. др. Чока у Нови Сад у вези са ставом неких загребачких удружења, која желе да дају декларацију у погледу партиске припадности.

С обзиром на то што су емигрантска друштва до сада радила на чисто југословенској бази и нису дозволила уношење политике, водеће личности, не само у Савезу, него и у појединим емигрантским удружењима, нашле су за сходно да поводом тих појава заузму одређен став. Како сазнајемо, изузев незнатног броја друштава, већина стоји на становишту да рад има да се настави по досадањим принципима.

Према нашим информацијама, ипак се показује потреба реорганизације у Савезу емигрантских друштава. Према утврђеном плану, на идућој седници Савеза решаваће се о дељењу Савеза на три дела, Српски, Хрватски и Словеначки. На челу Савеза стајала би Средишња управа.

Како сазнајемо, на идућој седници емигрантских удружења управа ће заузети став по овим питањима.

Siera радио на дуговочну отплату може се добити код РАДИО-ЛУКС Краља Александра 24 и ГЕЛБ Краља Петра II бр. 23.

ПЕНЗИОНИСАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ПРЕМЕШТАЈИ У РЕСОРУ МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА

Београд, 18 октобра. — Указом Краљевских Намесника на предлог министра финансија, пензионисан је г. Димитрије Стојановић, главни архивар 7 групе Главне царинарнице у Новом Саду.

Унапређени су: за пореског инспектора у Бачкој Паланци Светозар Јелачић, у Ковачици Предраг Удицки; за вишег пореског контролора 6 групе: у Новом Саду-град Игњат Милутиновић, у Сенти Милан Станковић, Вилхолм Ромиг и Лазар Радовановић; за пореског контролора 7 групе: у Сремским Карловцима Ђорђе Субић, у Жабљу Драгиша Петровић.

Премештени су за пореске инспекторе 6 групе: у Дарду Енгелберт Горишек, досада у Госпићу; за пореског контролора 7 групе: у Горњи Милановац Данило Петрановић досада у Дарди, у Суботицу-град Вјекослав Лучић, досада у Сенти, у Нови Сад-град Марија Орчић-Вучинић, досада у Суботици-град.

Богати избор галантерије! **Погледајте наше излоге!**
Сву ЗИМСКУ робу, женски, мушки и дечји веш, све врсте женских, мушких и дечјих чарапа, марамица, пешкира, Никиј
Маје, полувера, џемпера и сва остала галантерија **уз јевтиније цене него до сада** упркос поскупљењу пена. — Користите прилику и посетите познату галантерију
„ЛАФАЈЕТ"
Нови Сад, Краља Петра II ул. 2. Телефон 26-43

Пустињак који је задавио и опљачкао старицу Маршан у Сомбору и затим побегао, ухваћен је у Мађарској и ускоро ће бити предан нашим властима

Сомбор, 18 октобра. — Овдашње власти известило је Државно тужиоштво у Бији, у Мађарској, да је на издату потерницу тамо ухваћен окорели злочинац и убица Јанош Одри, који је побегао из Казненог завода у Сремској Митровици, где је издржавао казну због убиства које је извршио у Сомбору.

Још је у живом сећању грозан злочин који је 19 јуна о. г. откривен у Апатинској улици, где је у свом стану нађена задављена удова Беле Маршана, стара 60 година. Злочин је тада изведен под веома тајанственим околностима и на ретко зверски начин. Убица се вероватно увече увукао у стан уд. Маршана кроз прозор са улице и сачекао, кад је удова заспала. Тада је прво рукама, а после и дебелим конопцем давио жену тако дуго док је показивала знаке живота. Са леша своје жртве скинуо је сав накит и побегао кроз двориште, затворивши претход но стан, како би се дело што касније открило. Пуних месец дана трагало се без много наде на успех, док најзад није успело г. Пелагићу да утврди да је злочинац морао бити из околине и да је вероватно виноградар. Претпоставка се заснивала на брижљиво прикупљеним траговима црвеним праменовима косе нађеним у кревету убијене, отисцима од плаве галице и сувим травкама. На тим ситницама заснивала се цела истрага која је уродила плодом. У околини тога дела града, а на салашу Миливоја Каракашевића, полицајци су заиста нашли два тајанствена човека који су живели у колеби сакривеној у шумарку. Старији се претставио као закупац салаша Петар Одри, а млађег је претставио као сина свога брата Јосипа Одрија који је код њега у гостима. Младић је под изговором да има хитна посла узео торбицу и нестао међу дрвећем. Тада је тек ствар постала сумњива, али је било касно: младић је побегао. Стари је тада признао да је то уствари Јанош Одри који се код њега крио јер га гоне. Он је због учесталих крађа био затворен у Митровици, одакле је побегао у Мађарску, а пре једну годину се вратио и крио код стрица живећи животом шумског човека. Кад су у колеби нађени исти састојци плаве галице, исто уже с каквим је и убиство извршено, а како је и младић био риђе косе, било је јасно да је он убица. Но све је било узалуд, јер му је успело да побегне опет у Мађарску.

Како су сада власти извештене, он је тамо ухваћен, те је Државно тужиоштво у Сомбору затражило од мађарских власти преко старства спољних послова да се злочинац изручи нашим властима, што ће ускоро бити и учињено. *(Дан)*

Светојованска водна задруга жели да се прикључи водној задрузи у Вршцу

Свети Јован, 18 октобра. — После низа напора, земљорадницима села Светог Јована у Вршачком срезу пошло је за руком да оснују водну задругу за исушење подводног земљишта у своме атару. Задруга је образована пре годину дана и њена управа прегла је да изведе цео предвиђени програм радова. Водоплавни део атара протеже се површином од 2032 јутра првокласне зиратне земље, махом црнице богата азотом, са изврсним бонитетом и родношћу која ретко изневерава. Спроведен је канализациони систем за унутрашње одводњавање. Он је укопчан главном артеријом у корито Терезија Канала. Тај канал се налази у домену канализационог система Тамиш. бегејске водне задруге у Вршцу и улази у такозвану мрежу спољних вода. На зглавку где се та два система спајају инсталисала је Светојованска водна задруга једну црпку са парним погоном јачине 160 ХП. Гориво и радна снага за погон ове машине обезбеђени су кредитима установе. Финансирање по овом буџету вршено је уредно све до недавно. Задруга је, наиме, набављала материјал на вересију, пошто је прилив њених прихода, од разреза задружног доприноса, везан за жетву и бербу пољопривредних производа. Међутим, услед насталих промена на тржишту, задруга није могла у последње време да повлачи материјал на вересију. Њена готовина је у времену изван жетве и бербе недовољна за извршење набавки које се плаћају у готову, па је Управа задруге решила да се прикључи Тамиш-бегејској водној задрузи у Вршцу, која је, уствари, матица свих околних локалних водних задруга. Претседник задруге г. Васа Микша, претседник општине, са секретаром г. Михаилом Четиркиним, општинским бележником, предузео је потребне мере да се изврши ова корисна фузија. Очекује се да ускоро буду потписани документи о прикључењу ове младе задруге матичној задрузи у Вршцу. **(Дан)**

Најлепши ватрогасни дом у Срему подигла је Добровољна ватрогасна чета у Илоку

Чета ће ускоро набавити ауто-тенк који ће служити и за поливање улица

Илок, 18 октобра. — Већ раније у казала се потреба да се у Илоку сагради ватрогасни дом, у коме би се сместило спремиште ватрогасних справа, канцеларија и свечана дворана за разне ватрогасне приредбе. Ова се потреба остварила ове године. На пролеће, половином маја месеца започело се са градњом Ватрогасног дома по плану инж. п. Франа Фунтака, из Вуковара. Градњу по предњем плану преузео је г. Стјепан Ђуришић, овлаштени градитељ из Илока. Предрачунска сума за ову градњу износи 160.000 динара, која је свота остварена од уштеда самога друштва и свота убрана од грађанства, које је схватило потребу градње таквог дома, те је својим прилозима помогло да се зграда заврши. Друштво је сем тога подигло зајам од 25.000 динара за потребе коначног обрачуна. Грађанство је указало своју помоћ и приликом довоза материјала. Ватрогасни дом налази се у средишту доњега града Илока, подигнут поред зграде Општинског дома. Састоји се из спремишта у приземљу, а на спрату су три просторије: претсобље, канцеларија и свечана дворана.

Иницијативу за градњу овога дома дао је претседник Ватрогасног друштва г. Јулије Мештровић, срески ветеринар. Овај његов предлог прихватила је цела управа ватрогасног друштва са великим разумевањем и трудила се да се градња дома што пре оствари и да у што краћем року друштво добије своје властите просторије, јер је садашње спремиште било и сувише мало. Испред новог Ватрогасног дома на нивелираном терену подићи ће се бетонска платформа за маневрисање ватрогасним справама.

За кратко време управа Ватрогасног друштва намерава да купи један тенк-аутомобил, који би послужио и за поливање улица и за што бржу акцију приликом гашења пожара.

Данас Ватрогасно друштво броји 40 извршујућих чланова и 140 подупирућих. Претседник друштва је г. Јулије Мештровић, срески ветеринар; потпретседник г. Јакоб Мађаревић, управитељ основне школе; благајник г. Матија Вебер, трговац; заповедник г. Антун Ремете, бачвар; подзаповедник г. Стјепан Бедић, пензионер. Овај ватрогасни дом је један од најлепших и највећих домова у Срему. *(Дан)*

РАЗВРСТАВАЊЕ ОПШТИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА У СВЕТОМ ЈОВАНУ

Свети Јован, 18 октобра. Овде је извршено разврставање општинских службеника по новој Уредби о општинским службеницима. Бележник г. Михаило Четиркин разврстан је у VI групу, подбележник г. Бела Ковалски у VIII и референт г. Душан Гавриловић у X Разврставање је одобрено од стране Среског начелства. **(Дан)**

Ви посетите Хелиуса

Који ће вам на научној бази претсказати вашу прошлост, будућност и садашњост. НОВИ САД, Кр. Петра, II 47 (бивша Футошка). Прима од 9—12 и од 15—20 часова.

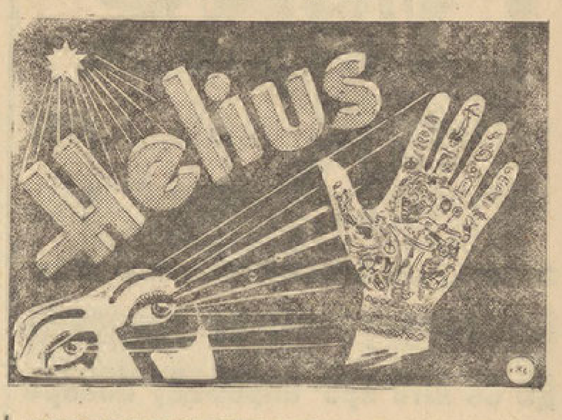

Предлози Новосадске коморе за измену прописа о наплати специјалног доприноса

Поводом обавештења о намераваној измени одредаба о специјалном доприносу за Фонд Народне одбране, Новосадска комора поднела је предлог да се извесни недостаци досадашњих прописа овом приликом отклоне.

У питању је у првом реду начин наплате овог доприноса од лица која службенички порез плаћају у маркицама. Послодавци су дужни да приликом исплате намештеника одбију, истовремено са службеничким порезом, и специјални допринос, те да га крајем сваког месеца у готовом предају пореској управи. Овакав поступак претставља за послодавце са мање од 20 радника врло тешку дужност, а за оне који нису у седишту пореске управе још и дангубу и трошак, који ће у много случајева бити већи од износа специјалног доприноса. С друге стране и пореске управе због тога имају нарочито много посла. Тако ће нпр. Пореска управа за град Нови Сад имати месечно око 3000 нових странака само у том предмету.

С обзиром на то новосадска комора је предложила да се специјални допринос на службенички порез плаћен у маркицама плаћа такође у засебним маркицама ,које би се лепиле у књижице службеничког пореза.

У погледу примене прописа о овом пореском облику на рентовни порез који се наплаћује устегом од улагача и предаје државној благајни, констатовано је да садашња таблица о висини доприноса онемогућује уопште свако укамаћивање ситних штедних улога, јер специјални допринос несразмерно оптерећује ренту, тако да у неким случајевима достиже, па чак може и да премаши каматни приход. Осим тога наплата и обрачун овога пореза ствара новчаним заводима огромне тешкоће, јер се допринос мора израчунавати посебно за сваког улагача, тако да би заводи са већим бројем улагача морали неколико месеци састављати пријаве за плаћање специјалног доприноса.

Стога је Комора, сагласно са гледиштем Удружења банкарских и осигуравајућих предузећа, предложила да се рентовни порез који се наплаћује устегом оптерети стопом специјалног доприноса од 20%, дакле да се на ту врсту пореза не примењује поменута таблица за наплату специјалног доприноса.

ЈЕСЕЊЕ ЗАСЕДАЊЕ ВЕЋА ПОЉОПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ

За претседника Пољопривредне коморе Дунавске бановине акламацијом је изабран г. Милан Бацак

Г. Милан Бацак

Данас пре подне, у 10 часова, у свечаној дворани Градске куће, почело је редовно заседање већа Пољопривредне коморе Дунавске бановине, под претседништвом бившег народног посланика г. Милана Бацака. Приликом отварања седнице, поред многобројних већника, присуствовали су изасланик Бана г. др. Јована Радивојевића, пољопривредни инспектор инж. г. Каменко Ћирић, шеф Отсека за пољопривреду и сточарство, затим делегат здравствених задруга г. др. Александар Ђаја, делегат Главног савеза српских земљорадничких задруга, управник г. Жарко Ђорђевић, као и бивши народни посланици, већници гг. Сава Богуновић, Јанко Бацак, Сава Вујић и инж. Златоје Станковић. Примећени су још гг. Павле Поповић-Пеција, управник Завода за приређивање изложбе, и Петар Меркл, управник Сточарске задруге у Сомбору.

РЕЧ Г. МИЛАНА БАЦАКА

Седницу је отворио бивши народни посланик г. Милан Бацак, који је одржао поздравни говор, рекавши, поред осталога:

— Поздрављајући вас као неуморне раднике на подизању наше пољопривреде, а самим тим и целокупне наше земаљске привреде, ја вас молим да ми дозволите да, као вршилац дужности претседника Пољопривредне коморе наше бановине, пре прелаза на дневни ред, кажем и неколико речи о раду Извршног одбора Коморе у времену од последњег заседања Већа, које је било концем маја ове године па до данас.

Наша Комора за све ово време будним је оком пратила догађаје у нашем привредном животу. По свим овим питањима, која су била од замашног значаја за пољопривреду у нашој бановини као и у целој нашој земљи, предузимала је акцију у циљу заштите интереса припадника наше Коморе. Тако је наша Комора предузимала акцију по питањима житног режима, санације наше шећерне привреде, уновчења вуне, пејзвтињавања и задружне производње плавог камена, уновчавања воћа, смањења трошарине на пољопривредне производе, приређивања пољопривредних изложби, планског унапређења колонија итд.

Пољопривредна комора Дунавске бановине је са истрајношћу водила ову акцију и живо учествовала у решавању свих ових питања. У овоме раду ми смо постигли доста успеха. Они су такви да у великој мери оправдавају постојање Коморе као и наде које су у њу полагане. Али оно што је још важније од свега овог што смо постигли и чиме смо донели материјалних користи нашим припадницима, јесте чињеница да смо успели да Пољопривредну комору потпуно афирмишемо у нашем јавном и привредном животу и да њену потребу и начин рада на метнемо као неопходну целокупној нашој јавности. Данас пољопривредне коморе заузимају истакнут место у нашој јавности и ми ћемо настојати да се по свим привредним питањима не могу доносити никакве одлуке без учешћа пољопривредних комора које су данас легални претставници пољопривредног сталежа.

Извршни одбор наше Коморе уложио је са своје стране довољно напора као и све своје силе да у овом послу успе. На вама је, господо, већници, да данас речете свој суд о нашем раду и да ли се са њим саглашавате.

На крају хоћу да подвучем једну важну чињеницу у нашем раду. Као што вам је познато, нашом иницијативом основан је Савез пољопривредних комора. Савез ће са још више ауторитета, као наш колективни претставник, заступати наше интересе и помагати подизање пољопривреде. Иако је тек у формирању Савез дејствује и његове благотворне последице осећају се у нашем привредном животу. Стварањем Савеза наши пољопривредници, припадници Пољопривредне коморе, стају у ранг са свим осталим припадницима и преко њега моћи ће да се боре за заштиту својих интереса.

Затим је г. Бацак предложио да се упуте поздравни телеграми Њ. В. Краљу Петру Другом, Њ. Кр. Вис. Кнезу Намеснику Павлу, Краљевским Намесницима гг. др. Иву Перовићу и др. Раденку Станковићу претседнику Министарског савета г. Драгиши Цветковићу, министру пољопривреде г. др. Бранку Чубриловићу и Бану Дунавске бановине г. др. Јовану Радивојевићу. Сви присутни су бурно акламовали Њ. В. Краља и Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника Павла.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ОД ПОСЛЕДЊЕГ ЗАСЕДАЊА

Јесење заседање Већа пољопривредне коморе има задатак да донесе буџет за наредну годину. Прорачун прихода и расхода ове установе садржи, истовремено, и план њеног рада на извршењу задатака које јој ставља Уредба о организацији пољопривредних комора. Из техничког, правног и финансиског састава буџета назиру се смернице у развитку саме установе. Поједине партије и позиције у буџету најбоље и најјасније указују на вештину, способност и дораслост одговорних фактора да, рукујући средствима којима располаже комора, остваре њене циљеве по основној замисли. Зато претрес буџета повлачи редовно дискусију о свима проблемима наше пољопривреде, међу којима синдикални интереси земљорадника поверени старању коморског уреда, имају најкрупнији значај. Веће Пољопривредне коморе Дунавске бановине сазвато је у заседање за 18 октобар ради претреса буџета за пословну годину 1940. Пред заседање изнесен је пројекат буџета, а Извршни одбор је из сопствених побуда, с обзиром на велике обрте који изазивају општи поремећај у привреди последњих месеци, поднео Већу извештај о раду Пољопривредне коморе у протеклом делу пословне године. Тај извештај исцрпно претреса стање у најважнијим гранама пољопривреде и износи подухвате коморе на сузбијању штетних утицаја који су одлучивали нашом општом привредном политиком са јасном тенденцијом против синдикалних интереса земљорадника. Он претставља засебно поглавље у раду ове младе установе, па му је посвећено неколико страна откуцаних на писаћој машини. Већници су овај извештај добили на проучавање заједно са предлогом и образложењем буџета.

После избора оверовљача записника, секретар Пољопривредне коморе инж. г. Борислав Костић прочитао је записник са последње скупштине Коморе. Записник је једногласно примљен. Затим је поднесен извештај Верификационог одбора.

Поводом извештаја развила се жива дискусија.

ДИСКУСИЈА

Први је говорио г. Владимир Милић, који је изнео питање трошарине на ракију, која је много већа него сама вредност ракије, и предложио да Комора поради на томе да се та трошарина укине.

Г. Ђорђе Мирковић, управник Савеза земљорадничких задруга, говорио је о питању цена пшенице и о начину рада Коморе.

Г. Ђорђе Ледерер, велепоседник из Чоке сматра да би требало остварити сарадњу са Удружењем индустријалаца, које такође ради на укидању трошарине, затим говори о шећерном питању и о питању регулисања цена вуне. Указује на потребу дириговане привреде.

После г. др. Александра Ђаје, говорили су г. г. Душан Ковачевић, Милоје Стефановић, Божа Милићевић, Стеван Кнежевић, Предраг Стошић и други о разним проблемима пред којима стоје пољопривредници у њиховим крајевима.

У име Извршног одбора одговорио је на све примедбе инж. Борислав Костић, заменик гл. секретара, који је утврдио да је Комора енергично заступала интересе пољопривредника. Комора је по свима питањима која су у дискусији дотакнута предузимала све што јој је било у моћи, али није њена кривица што у свему није постигнут задовољавајући успех, а понегде је чак било и неуспеха.

Затим је веће примило предложени буџет после краће дискусије. Примљен је и нови правилник као и измене правилника за одржавање изложбе.

За претседника Пољопривредне коморе акламацијом је изабран досадашњи први потпретседник и, после оставке претседника, вршилац дужности претседника г. Милан Бацак, бивши народни посланик.

При избору потпретседника није дошло до споразума па се тајним гласањем бирало између г. г. Бранка Аврамовића и Саве Богуновића.

Резултат гласања био је овај: од укупно 52 предата листића г. Сава Богуновић је добио 32, а г. Бранко Аврамовић 18, док су два листића предата празна. Тако је за првог потпретседника изабран г. Сава Богуновић, земљорадник из Батајнице. После тога је акламацијом изабран за једанаестог члана извршног одбора г. Рада Лунгулов. Г. Милан Бацак је захвалио већу на поверењу и након тога је скупштина закључена.

Дан несрећних случајева у Петровграду

Петровград, 18 октобра. — Петровградски железнички радник Веселин Ђурић, стар 28 година, поправљао је шине. При томе је један ексер искочио и ударио га у лево око, тако да му је око одмах исцурило. Пренесен је у болницу. — Тринаестогодишњи Мирослав Аћин, син Раде Аћина, чувара православног гробља у Петровграду, и. грао је футбал са друговима, те је пао и ударио главом о дрво. Дечак је добио потрес мозга, те је пренесен у болницу. — За време часа гимнастике у Државној реалној гимназији у Петровграду пао је и сломио леву руку 14-огодишњи Видоје Стојков, ученик четвртог разреда. — Место воде испила је, забуном, лонче у коме је била растворена камена сода 6-огодишња Марица ћерка Данила Грујина, из Еводре. У тешком стању превезена је у Петровградску болницу. (Дан)

ЛОПОВИ КОЈИ КРАДУ ШИБИЦЕ

Бегеч, 18 октобра. — Прошле ноћи непознати лопови провалили су у шпецерајску радњу г. Драгољуба Крстића. Лопови су однели 200 кутија шибица и другу робу. Штета износи око 1000 динара.

Жандармерија је утврдила да су лопови блатом намазали прозоре, полупали их и затим се увукли у радњу.

ЈЕДНА ИСПРАВКА

„Дан" је у свом броју од 7 овог месеца објавио извештај свог кикиндског дописника о успешном гостовању драмског ансамбла Секције Бановинског позоришта Дунавске бановине. Том приликом у извештају је погрешно речено да је управник трупе г. Александар Верешчагин, који је, међутим, редитељ позоришта, док је управник Секције, као и целог Народног позоришта Дунавске бановине, г. др. Марко Малетин.

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

ДИМИТРИЈЕ ПАНТЕЛИЋ:

Ц И Н

Већ дуже времена ради у нашој средини књижевник г. Димитрије Пантелић (кога знамо још из ранијих времена по његовим радовима „Освета природе“, „Рапсодија“ и др.) на окончању свога дела „Цин“. То није ни мало угодан посао кад се има у виду с каквим се потешкоћама мора да бори данас писац, ако хоће да дође бар донекле до реализације својих циљева. На близу скоро хиљаду страна текста је испи сан Пантелићев највећи роман — или, заправо, роман нашег народа — ро ман наше прошлости, садашњости и будућности — роман нашега робовања, наше голготе и, најзад, на шег ускрснућа. Дело „Цин“ обухвата цео прогрес нашега народа, како на културном пољу, тако и на социјалном и политичком. Прогрес читавог словенског народа који је у својој исконској борби за самоодржањем показао највише широкогрудности према својим пријатељима а и непријатељима и као такав свакако је предестиниран за много значајнију улогу но што је у свету данас заузима. Тенденција Пантелићевог „Цина“ је да помоћу добронамерних словенских елемената препороди напаћено човечанство. Да би то постигли, потребно је да дође прво до славенског препорода, од кога онда није далеко човечански препород. То би била крајња етапа његовог циља.

„Цина“ сретамо у свима важнијим фазама наше историје, у свима фазама нашег живота и као човека и као симбола. У томе се баш и састоји снага Пантелићевог књижевног талента што је тако добро везао та два појма, појам цина као човека и као симбола.

Дело задире дубоко у суштину народне душе и носи обележје онога највишега што поседујемо, обележје народног култа, традиције и језика којим се тај народ служи. Писац нас сугестивном снагом кроз дело повлачи, тако да на послетку застанемо у недоумици, како смо већ задње стране свршили: јесмо ли збиља то све прочитали или уистину доживели.

ГЛАСНИК УДРУЖЕЊА ОПШТ. СЛУЖБЕНИКА. Изашао је из штам пе 10 број овог Гласника, са следећом садржином: уводник „Општински службеници као будни чувари друштвених и националних тековина“; интервју са г. Светозаром Трифуновићем, чланом управе Пензионог фонда, о разврставању општинских службеника; обавештење члановима удружења; „Сталешка мисао и свест“; од Спасоја В. Шаркића, бележника; „Потреба тешње сарадње међу општинским службеницима с обе стране Саве и Дунава“, од С. П.; „Измена неправилних одлука и после истека рока за правне лекове и обнову поступка“; вести; списак уплаћене чланарине и претплате.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

ФЕЉТОН »ДАНА«

С А Н

М. Виљемс

Чудновато је то како се човечија размишљања мењају са годинама. Сећам се када сам био у колеџу, да сам имао обичај да пишем моја мишљења о животу. Сада узимам каткад стару, извештану свеску и читам:

...Прошлост је мртва. И садашњост када о њој размишљамо постаје прошлост. Будућност је једина ствар која заслужује нашу пажњу.

Тада сам имао осамнаест година. Сада у педесет и првој већ је другојачије. Сада сам свестан тога да прошлост никада не умире, већ само спава у нама и при најмањем сећању постаје жива. Знам да је садашњост нешто што ће се увући у душу и тако вечито остати. Знам и то, да када један човек узме за жену девојку двадесет година млађу од себе тада будућност, која је у мојој младости била једина ствар од вредности, постаје сада нешто чега се човек мора плашити.

*

Пре три године био сам са Миром у Флориди. Тамо смо се упознали са Блемом. Ја мислим да је на њу више утицала уметничка средина него сам Блем. Али сам ипак од првог тренутка опазио да их нека неодољива сила привлачи једно другом.

Ја тада нисам на то ни обраћао пажњу. Напротив било ми је драго гледати очи младога човека како се жаре гледајући у Миру. То ми је ласкало. Сем тога допадале су ми се и скице које је чинио а за које му је Мира служила као модел. Биле су заиста дивне! Ја нисам неки стручњак за лепоту, али ми слике дају исте сензације као и музика. Волим да седим и да слушам неку сонату! То ме разгаљује.

Сећам се да ми је једном рекао Блем како музика у њему ствара реакције. Једном је Мира свирала Шопена и он ми је тада причао да слушајући песму види пред собом једну дивну слику. Ја сам баш тада читао берзанске извештаје у новинама и нисам обраћао велику пажњу на његова причања.

Мира ми је каткад причала о стварима које јој је Блем тумачио и, сећам се добро да смо се заједно томе смејали. Једне ми је вечери чак причала мноштво неких будалаштина, али се ја добро свега не сећам.

Сећам се само добро те вечери, јер ми је Мира скоро целе вечери само о њему причала. Била је врела ноћ. Ја уопште добро спавам, али те ноћи био сам нешто нервозан и често сам се будио.

Пред зору некако тргох се из сна и видех Миру како стоји на прозору. Била је у пижами и њена витка силуета јасно се оцртавала на месечини. Зовнух је по имену и она се некако нагло трже.

Рече ми да није могла услед врућине да спава и да је устала да се надише свежег ваздуха. Та„а се усиљено насмеја и упита ме да ли верујем у виле. Не знам ни сам зашто, устадох и ја. Када сам јој пришао учини ми се да она подрхтава и позвах је да легне. Када сам затварао прозор, учини ми се да сам спазио једну сенку како одлази из парка, или се то мени само причинило? То су можда виле о којима ми је Мира причала!

*

Мира и Блем седели су у бару и чекали на мене. Ја сам се враћао из шетње. Био је кишовит дан, таман такав је годио моме расположењу. Завесе на бару биле су прозрачне и видело се лепо све шта се унутра ра дило.

Држали су се за руке. Затим се Мира наже напред. Нешто му је говорила. Тада се и он наже. Видех како се пољубише. И тада ми би наједном јасно да је пре њега било хиљада и хиљада пољубаца.

Био сам потпуно прибран и хладан. Посматрао сам их кроз завесе бара доста дуго, а затим, не хтевши да их узнемиравам, рекох барману да сам уморан и да ћу ићи право горе да легнем. У бару попих један бренди, ма да ја никада ништа не пијем. Попех се горе и одох у своју собу. Мало доцније Мира и Блем дођоше до врата и пожелеше ми лаку ноћ. Рекох им да сам дошао сав мокар и да сам одмах легао, ма да сам дуго седео у соби и размишљао. Сећам се добро да сам стао пред огледало и да сам себе проматрао.

Био сам заиста чудноват те вечери. Можда је и бренди имао свог утицаја. Имао сам кесе под очима и изгледао сам невероватно стар. Можда је и Мира сад пред огледалом. Као да сам гледао њене пуначке руке кад лагано размешта постељу и леже. Могао сам до потанкости описати све њене покрете. Сад је легла и пружа руку испод покривача да угаси светлост.

Каже се да сан може бити каткад јаснији од јаве. То је тачно, јер никад нисам сачувао боље сећање него на сан те ноћи. Сањао сам како сам устао, узео свој пријач и како сам се обријао и тада...

...И тада...

Није то био сан већ мора, бунило. Са грозом се сећам свега. Пошто сам се обријао чини ми се да сам дуго стајао са бријачем у руци и да сам тада изишао из собе, прошао кроз мрачно претсобље и ушао у собу где је спавао Блем. Блем је спавао. Како сан може бити јасан! Сећам се свих појединости. И сад као да гледам ужас на његовом лицу када се пробудио и видео мене поред његове постеље. Чини ми се да још сада чујем врисак ужаса, пре но што је издахнуо. У памети ми је урезана слика крвавог јастука под његовом главом. Као да сад гледам његово лице са стакластим очима упртим у таваницу.

Но, хвала Богу, то је био само сан, страшан сан.

Сећам се добро и свршетка сна. Синуо сам био ујутру напоље из хотела. Сви су се били нешто узмували. Свет је нешто шапутао и показивао на страну где је био наш хотел. Сећам се да сам се пипао да видим да ли ми је одело било суво. И тада сам се пипнуо за браду. Скаменио сам се. Синоћ сам легао необријан, међутим, брада ми је била глатка!

Ово пишем са земље. Мора се нешто радити, јер је у ћелији време очајно досадно. Кад би ми дали само мало оштрију оловку! Стекао сам и неке пријатеље овде. Са њима каткад разговарам о сновима. Они ме некако подозриво гледају и као да не поклањају велику пажњу мојим речима. Глупани!

ПЕТРОВГРАДСКА ХРОНИКА

На последњој седници већа града Петровграда решено је да град прима жито уместо заостатака општинског пореза из 1938 године. Тим поводом градско веће решавало је и по предлогу Домовинске индустрије млина у Петровграду да прими ово жито на бесплатно ускладиштење за годину дана, а после тог времена да му град плаћа закупнину. Како су неки већници били против примања ове понуде, пошто су сматрали да је закупнина прескупа, веће је тада решило да специјална комисија претходно прикупи понуде и других фирми.

Ова комисија одржала је јуче седницу, на којој је констатовано да је Домовинска индустрија млина у Петровграду у међувремену повукла своју понуду, те је комисија решила да предложи градском већу да се жито смести код житарског трговца г. Бранка Ишванеског. Уколико г. Ишваневски не буде могао да прими сву количину жита, да преостатак смести у млину Хенлајна.

На јеврејском гробљу у Петровграду уз пригодан верски обред, освећена је надгробна плоча на гробу пок. надрабина Мавра Нидермана и кантора Људевита Салцмана, који су обојица умрли истога дана пре две године. Г. др. Кауфман, рабинер из Београда, одржао је пригодан говор. У име Јеврејске црквене општине у Петровграду говорио је г. др. Лазар Штерн.

НОВОСАДСКА ЗАДРУГА ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОПЛАВЕ, ИСУШЕЊЕ И НАВОДЊАВАЊЕ, НОВИ САД

ОГЛАС ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 30 октобра 1939 год. у 11 часова одржаће се у канцеларији Задруге (Светозара Марковића бр. 4 приземље) друга офертална лицитација за грађење:

а) Зграде за стан машинисте пумпне станице на Калишту са предрачунском свотом 105,176.50 дин.

б) Економске зграде код пумпне станице на Калишту са предрачунском свотом 43,516.88 дин. и

в) Економске зграде код чуварнице бр. 2 на обранбеном насипу са предрачунском свотом 41,464.88 дин.

Кауција у износу од 10% од предрачунске своте полаже се према одредбама т. 2 општих услова код Градске штедионице у Новом Саду на дан лицитације најдаље до 10 часова пре подне, а сваки је надметач дужан поднети реверс о положеној кауцији на руке претседника лицитационе комисије.

Планови, предрачуни и општи услови могу се видети у канцеларији Задруге сваког радног дана од 8 до 12 часова.

Понуде ће се примати само од домаћих предузимача, који поднесу уверење господина Министра грађевина, да могу учествовати на лицитацијама за радове ове врсте као и уверење надлежне коморе о надметачкој подобности.

Понуде морају бити снабдевене таксеном марком по зак. о таксама, опремљене и затворене према одредбама општих услова, те се имају предати на дан лицитације најкасније до 11 часова претседнику лицитационе комисије.

Накнадне, телеграфске, неодређене, не потпуне и непрописно таксиране понуде неће се узети у обзир.

Из канцеларије управе Новосадске задруге за заштиту од поплаве, исушење и наводњавање. — Број 396/1939 год.

СПОРТ

Ногометна утакмица између Југославије и Немачке неће се одржати

Београд, 18 октобра — Ногометна утакмица између немачке и југословенске репрезентације, која се имала одржати данас, 18 о. м., у 14.30 часова, из техничких разлога неће се одржати.

У недељу, 22 о. м., играју се свега две прворазредне утакмице за првенство Ннп-а, обе у провинцији

Од прворазредних првенствених утакмица на територији Новосадског потсавеза за недељу су предвиђене свега две, и то обе у провинцији, јер је Нови Сад заузет лигашком утакмицом.

Једна утакмица биће у Шапцу. Тамо се састају домаћа Мачва и паланачка Слога. Мачва је сигурна победница, јер Слога ове јесени нимало није опасна ни отпорна.

Други сусрет прворазредних одржаће се у Сремској Митровици. Грађански се састаје са новосадским Радничким. Митровчани важе за фаворите, али није искључено да Раднички пожртвованом игром ишчупа један бод.

Лака атлетика

Лакоатлетска секција новосадске „Војводине“ приређује 29 октобра велики лакоатлетски митинг

Лакоатлетска секција С. к. Војводине приредила је прошле недеље у Новом Саду лакоатлетски митинг, на коме су узели учешћа и атлетичари из Б. с. клуба, Југославије и С. к. Русије. Због ограничених могућности митинг није дао очекиване, веће резултате, тако да је управа Секције на челу са г. Максимом Грином решила, да ускоро приреди митинг већег обима.

Како смо обавештени, лакоатлетска секција С. к. Војводине одлучила је да у другу недељу, 29 октобра, приреди велики лакоатлетски митинг, уз учествовање наших најпознатијих атлетичара. Врло лепо и за атлетику повољно време обећава успех ове приредбе, утолико више, што само већи митинзи, са бројним учешћем наших асова, привлаче нашу спортску публику.

Лигашке борбе се настављају...

Жак из Суботице игра у недељу с Војводином у Новом Саду

Програм осталих лигашких сусрета

Програм осталих лигашких сусрета

После једнонедељне паузе, наставиће се лигашке борбе у Српској и у Хрватско-словеначкој лиги.

Програм за недељу састављен је овако:

У Српској лиги

у Београду: Југославија — Јединство и Бск — Баск;
у Новом Саду: Војводина — Жак;
у Скопљу: Грађански — Земун, и
у Сарајеву: Славија — Бата.

У Хрватско-словеначкој лиги

у Загребу: Грађански — Хашк;
у Вараждину: Славија — Конкордија;
у Сплиту: С. к. Сплит — Бачка;
у Сарајеву: Сашк — Хајдук, и
у Љубљани: Љубљана — Славија (О)

У три реда...

Спортске вести са свих страна

Чешко моравско првенство: Спарта — Шлеска Острава 4:1, Простејов — Наход 2:1, Викторија Жишков — Кладно 3:2, Славија — Викторија (Плзењ) 2:1 и Жиденице — Пардубице 2:1.

Раднички из Сенте победио је Слогу из Мола са 3:1 (3:1).

Букурешки Рапид тукао је у првенству темишварску Рипензију са 3:2.

Немачка репрезентација, после утакмице у Београду, гостује у недељу у Софији, где ће играти са бугарским државним тимом.

Југославија из Истанбула победила је у првенству петровградског Обилића, на његовом терену, са 5:2.

Мађарски тим, који ће у недељу играти против прве гарнитуре Румуније састављен је овако: Тот (Сегед), Пакозди (Електр), Биро (Хунгарија), Пазманди (Електр.), Шароши трећи (Ференцварош), Дудаш)Хунгарија), Кинчеш (Кишпешт), др. Шароши (Ференцварош), Женгелер (Ујпешт), Дери (Кишпешт) и Ђетваи (Ференцв.).

240.000 динара изнео је приход са утакмице Југославија — Немачка у Загребу.

Петровградски Раднички савладао је са 1:0 Жак-а из В. Кикинде.

У Панчеву је тамошње Јединство победило петровградску Војводину са 5:1. Борба је била за бодове.

Првенство у провинцији

Митровчани су освојили оба бода у Б. Паланци

Две велике победе Петровчана

Грађански (Ср. Митровица) — Слога 5:2. — У Бачкој Паланци првенствена утакмица првог разреда Грађански (Ср. Митровица) — Слога донела је сигурну победу и још два бода Митровчанима. Судио је г. Хуска.

Славија (Б. Петровац) — Обилић (Пашићево) 7:4

Првенствена другог разреда. Сигурна победа домаћег тима.

Словачки (Б. Петровац) — Јаношик (Пивнице) 10:0

Утакмица је одржана у Пивницама. Словачки је победио за две класе бољи и сигурно освојио два бода.

Бачка (Ђурђево) — Југовићи (Каћ) 3:0. — Због недоласка Каћана, Бачка је утакмицу добила 3:0, пар форфе.

—о—

Завршетак првенствених утакмица у Госпођинцима

„Југославија“-Трговачка омладина (Жабаљ) 4:1 (1:0)

Госпођинци, 18 октобра. — Пред великим бројем гледалаца и по идеалном времену за игру, Југославија је савладала жилавог противника са осетним резултатом. Цела игра имала је тон првенствене игре пуне жестоких навала од стране домаћих, а које су гости, дефанзивном и пожртвованом игром, са успехом — а и са доста среће — парирали. Нарочито им је то успевало у првом делу игре; у наставку су, међутим, домаћи истрајним радом целог тима а нарочито центар-халфа Станојловића успели да обезбеде победу.

Гости су имали добре играче у центархалфу и Мецингеру. Код домаћих задивљујућу, бриљантну игру дао је Станојловић -„Кежа“, који је истовремено био најбољи играч на терену.

За победника голове су дали: Ђукић 2 и Томин и Врбашки по 1, а за побеђене Скелецић.

Судија г. Хари, углавном, водио је игру сигурно и објективно.

М. Ђ.

Државни матичар у Боки
II- Бр. 29/939

ОБЈАВА

Објављујем да су ови женици намерни међусобно склопити брак:

Младожења: Фишер Ђуро, нежењен, жандарм. поднаредник, рим. кат. вере, 31 год. стар, рођен у Срем. Митровици, станује у Београду, родитељи су му: Фишер Петар и Филиповић Јулка.

Невеста: Франција Јелисавета, неудата, домаћица, рим. кат. вере, 24 год. стара, рођена у Чавошу (Румунија), станује у Боки. Родитељи су јој: пок. Франција Стеван и Рица Розалија.

Позивам све оне, који знају да међу брачницима постоји нека законита препрека, која искључује њихово слободно располагање, да ми то пријаве.

У Боки, 14 октобра 1939 г.

Зам. матичара
Јован Богданов

Експрес „ТРИКЕТИЛЕН“
ФАРБА И ЧИСТИ
НОВИ САД
Краља Петра II ул., бр. 36.
Преко пута Јеврејске цркве

Извршн. бр. 54/39.
Посл. бр. И. 391/39.

ДРАЖБЕНИ ПРОГЛАС

Тражилац извршења: Стеч. масе Реш Карла из Сомбора, заст. по управитељу др. Облат Хинку, адв. из Сомбора, извршеник из Сомбора. Извршна тражбина: Главница 3900 динара и до сад установљене трошкове од 2255.50 дин.

Продаваће се јавном дражбом у Сомбору на стоваришту циглане на путу Св. Милетића дана 30 октобра 1939 г. у 15 сати по подне, ове ствари: 10.000 ком. белог црепа и 15.000 ком. 1 кл. цигле, процењене у вредности од 8250 динара.

Ствари се могу пре дражбе разгледати у поменутој кући.

Сомбор, 17 октобра 1939.

Лукић Сима
судски извршитељ

Мали огласи

ЈОРГАНЕ — ДУШЕКЕ
израдиће Вам добро и јефтино јорганџиска радња **Мише Милићев**, Нови Сад Краља Петра II бр. 39. (2350)

КАНЦЕЛАРИЈА ВИДОВИЋЕВЕ ШКОЛЕ
одобрене од Министарства просвете (за гимназиско учење — два разреда годишње — течајеви вечерњи, пре и после подне, — корепетитори за редовне ђаке државних гимназија), отворена је сваки дан од 9—12 и од 15—22 часа, сем недеље и већих празника. Уписивање још траје. — Нови Сад, Вилзонов трг 5. (2610)

КУЋУ У НОВОМ САДУ
Видовданска ул. 35, продајем. Упитати кућевласника. (2566)

МОТОЦИКЛ
марке Индијан 750 кубика, полован са 2 седишта у исправном стању продаје се. Видети Пашићева 35, гостиона код „Три краља“. (2611)

УЛОЖНЕ КЊИЖИЦЕ
заштићених новчаних завода, 3% обвезнице за ликв. земљ. дугова; све врсте банкарско-финансиских послова
НАЈБОЉЕ
посредством кредитне канцеларије „ПОВЕРЕЊЕ“ Н. Сад, Краља Петра I ул. 17. Телефон 32-94. (2617)

ТРПЕЗАРИЈА
(шпајзецимер) лепа, добро сачувана продаје се. Упитати администрацију листа. (2616)

Грипа долази бавите **дигрипином**
ДИГРИПИН
је одлично средство против грипе, главобоље, кијавице, кашља, реуме и других болова.
Производи: Апотека
Mr. J. ДИВИЛД, НОВИ САД
Добија се у свима апотекама.
Тел. оглас под С. бр. 21488-3

ВЕЛИКА ЧИНОВНИЧКА МЕНЗА
ЛАЗЕ ТЕЛЕЧКОГ УЛ. 9
Месечни абон. ручак и вечера Д 360
Месечни абон. само ручак Д 225
Недељни абон. само ручак Д 90
Ван куће шаљемо на тачно време
ВЛАСНИК: бивши шеф кухиње Хотела „Краљице Марије“.

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

УРАНИЈА

Данас реприза

Ирена

Лил Даговер, Жералдине Кат, Карл Шенбек

ДЕЖУРНЕ АПОТЕ

Од 14 до 20 октобра

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра II (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Попић, Николе Пашића 13. Телефон 23-79.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Кнез Милош" Д. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 4.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Марта Марија, кћи Стевана Коштре, трг. помоћника и Марије Ференци, Марија, кћи Самујла Сливке, зидара и Марије Хлипец, Терезија, кћи Ане Оршош, надничарке.

Венчања није било.

Умрли су: Јанош Штерковић, берберин, стар 17 год. Наталија Франк, рођ. Тарасова, домаћица, стара 45 год. Сава Гајић, дете, старо 8 мес.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 18 октобра 1939

У берзанском промету закључено је данас:

ПШЕНИЦА: Откупне цене Привилегованог а. д. за извоз.

Раж: бачки 127—129.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 142.50-145.

ЗОБ: бачка, сремска и славонска 140—142.

КУКУРУЗ: бачки 111—113, паритет 111—113.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 235—245, број 2 215—225, број 5 195—205, број 6 175—185, број 7 150—160, број 8 117.50—122.50, 0гг и 0г сремско и славонско 232.50—242.50, број 2 212.50—222.50, број 5 192.50—202.50, број 6 172.50—182.50, број 7 147.50—157.50, број 8 117.50—122.50.

МЕКИЊЕ: бачке 105—107, сремске 105—107, банатске 103—105.

ПАСУЉ: бачки и сремски без врећа 312.50—322.50.

МАСТ: у кантама по 25 кг. бруто за нето 1500—1525.

Тенденција: постојана.

ПРОМЕТ: средњи.

Боља од најбоље, је презерв.-гума **„НИРВАНА"**

Дин. 2 к. Дискретно шаље: Дрогерија „ХИГИЕА" К. Живојновић, Нови Сад, Трг Ослобођења 2.

Како је новосадски гостионичар на картама изгубио сву готовину и заложио чак и револвер, сат и прстен

а после тражио заштиту у полицији

Крајем прошле недеље било је необично весело у гостионици Симе Богдановa, „Сочи"', у улици Кнеза Милоша 37. Ту је већ седело једно весело друштво када је наишао, прилично загрејан пићем, новосадски гостионичар Миливој Мољац, који је претходно обишао неколико биртија, па није ни чудо што се осећао радостан и спреман да се забави. У гостионици је затекао старе знанце Бранка Мурајића, стаклоресца, и Николу Милића, писмоношу. Засели су заједно за једним столом и испразнили још неколико флаша. Коначно су одлучили да разбију монотонију и да се мало разоноде. Пао је предлог да поиграју карте. Весело друштво спремно је прихватило предлог и ускоро је почела хазардна игра. Треба признати да су у почетку играли ипак прилично солидно улажући по пола динара, али касније су се све јаче загревали, па су већ падале и звечеће педесетодинарке. Мурајића је пратила срећа, док Мољац, пијан, није могао да сконцентрише пажњу на игру и он је стално катастрофално губио. При себи је имао пет хиљада динара, који је новац спремио да купи свиње за своју гостионицу, али је сав новац прокартао. Када је и то било мало, он је отишао кући и покупио сав новац који је тамо имао, па је и ово изгубио. Кад је и ов онестало, потражио је неке пријатеље и позајмио 1.000 динара. И ово је изгубио. Није било куд и он је једно за другим залагао свој револвер, сат, прстен... Имао је још само одело на себи, а то није могао да свуче и заложи. Све ове ствари добио је већином Мурајић. Несрећни Мољац отишао је кући и легао. Кад се ујутро трезан пробудио, био је тек свестан своје трагедије. Пожурио је у полицију, која је повела поступак. Судија Српског суда г. Стеван Анђелковић одржаће ових дана суђење учесницима ове карташке партије, јер их је в. д. државног тужиоца оптужио по параграфу 362 КЗ, који строго забрањује играње хазардних игара на јавним местима.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

У кабинету потпретседника општине одржана је данас пре подне седница Одбора за сузбијање скупоће и несавесне спекулације, под претседништвом г. др. Обрада Милутиновића, потпретседника општине. На седници је реферисано о досадашњем раду Одбора као и о осталим текућим пословима.

Клуб дамен-фризерских мајстора у Новом Саду приређује шестонедељни течај за усавршавање рада. Течај могу похађати сви послодавци и помоћно особље који врше фризерски посао или су похађали фризерски течај. За упис и обавештења треба се обратити до 28 овог месеца на адресу Трг Кнегиње Зорке 21 и на Боривоја Зуцајића, Железничка 67.

Градско поглаварство примило је данас акт Министарства саобраћаја о решењу министра инж. г. Николе Бешлића којим се Дирекција државних железница-Север, премешта из Београда у Нови Сад. После адаптације одговарајућих зграда и обезбеђења чиновничких станова Дирекција ће се преселити у Нови Сад.

Из Државне болнице нестао је болесник Ватрослав Краљ, егзекутор Пореске управе, који се налазио на посматрању на Нервном одељењу. Управа Државне болнице је случај одмах пријавила полицији, која трага за одбеглим болесником.

Умро је у граду Шелу' на југу Француске, руски свештеник, Јаков Решетников, који је раније скоро 20 година провео у Новом Саду и био врло омиљен у руској колонији. Покојни Решетников је годинама живео у Новом Саду као протођакон, па је касније, пошто је претходно рукоположен од стране руског митрополита у Београду, послат у Француску за настојника руске православне цркве св. Преподобног Серафима Саровског, у Шелу, где га је и смрт затекла. Умро је у 47 години.

На основу одредаба Уредбе о помагању војних обвезника, Градско поглаварство примило је до данашњег дана 320 молби. Исплата се врши у смислу Уредбе.

Управни одбор Кола српских сестара у Новом Саду решио је да повећа своју делатност ове године и позива стога све чланице и пријатеље Кола на заједничку сарадњу. Пошто Коло нема свога дома, то ће и ове године, у кафани Трговачког дома, сваког четвртка, у 16 часова приређивање чајанке — мобе — на којима ће заједнички израђивати рубље и топле предмете од вуне. Тиме ће припремити унапред све оно што би могло бити потребно у тешким временима. Том приликом омладина ће се поред рада и забављати. Приход од чајанки употребиће се за материјал који ће Коло набавити а од кога ће вредне чланице израђивати наведене предмете. Прва чајанка ће се одржати у четвртак, 19 о. м., у 16 ч., у Трговачком дому.

Др. Бура Штрасер, специјалиста за зубе, вратио се и почео је да ординира.

Г. ДР. ЈОВАН КЕСЛЕР, специјалиста за болести уста и зуба, ординира сваког дана од 14—16 часова и по споразуму, ординација: Јована Ђорђевића 2/II.

АПОЛО

Премијера

Сањалачке усне

према чувеном роману „Мело"

Елизабет Бергнер, Рајмонд Масе

ОДЕОН

Премијера

Ненадмашиви ФЕРНАНДЕЛ у друштву старова француског филма ствара кулминацију комике у до сада најбољем свом филму

КРАЉ СПОРТА

РОЈАЛ

ВИКТОР МАК ЛАНГЛЕН у потресном филму

ДОШАПТАЧ

(ИНФОРМЕР)

Г. ДР. МИЛОШ ПЕТРОВИЋ НА СЕДНИЦИ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ

Београд, 18 октобра. — Јуче после подне одржана је у Старом Двору шира седница Комитета државних претставника и Уније за заштиту деце. Седници је претседавала Њ. В. Краљица Марија.

Седници су присуствовали и претставници градова, међу њима и претседник Новосадске општине г. др. Милош Петровић.

ПАЖЊА

Снимци са открића споменика Светозара Милетића, могу се добити у фотостудији „РОЈАЛ" Трг Ослобођења 2.

Да ли су чарапе које неки агенти продају у Новом Саду украдене у фабрици „Бате" у Борову?

По новосадским трговинама неки агенти су нудили на продају женске чарапе и другу робу. Како су агенти били сумњиви, трговци су одбили да изврше куповину. Истовремено се сазнало да је у фабрици обуће „Бата" у Борову извршена крађа око 1000 пари женских чарапа. Сумња је пала на оне који су продавали крадене чарапе.

Полиција је пронашла једног од ових агената, код кога је нађено око 150 пари чарапа. Постоји вероватноћа да они заиста продају чарапе фабрике „Бата" па да су хемиским путем отстранили жиг са чарапа. Као што је познато, на свакој чарапи која је израђена у фабрици „Бата" ударен је фабрички жиг. Међутим, тај жиг нема на чарапама које ови агенти продају у Новом Саду.

Власти су повеле енергичну истрагу. Сумња је пала на једно лице, које је раније становало у Новом Саду, а које већ годинама живи у Вуковару.

ДОБАР ЈЕ РУЧАК у ресторану „СПОМЕН-ДОМУ" Пробајте и Ви!!

Власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник, Стевана Брановачког 11. — Ротациона штампа: ДАН, штампарско-издавачко предузеће Краља Александра 7